

Onderwerp : Doe mee onderzoek Rekenkamer over toezicht op de energiebesparingsplicht

Zaaknummer :

Verantwoordelijk
portefeuillehouder:

Bijlagen : - Aanbiedingsbrief Rekenkamer Doe mee onderzoek
- Bijlage 1. Af- en Toe-zicht, Onderzoek naar de energiebesparingsplicht onder gemeentelijk en provinciaal toezicht
- Bijlage 2. Persbericht
- Bijlage 3. Bestuurlijke reactie college van burgemeester en wethouders
- Bijlage 4. Factsheet DoeMee onderzoek 2024, Gemeente Westerkwartier
- Bijlage 5. Benchmark Omgevingsdienst DoeMee onderzoek 2024
- Bijlage 6. Benchmark Gemeenten DoeMee onderzoek 2024
- Bijlage 7. DoeMee onderzoek 2024 Energiebesparings en Informatieplicht Energiebesparing, Eindrapport voor de Vereniging van Rekenkamers
- Bijlage 8. Samenvatting uitkomsten DoeMee onderzoek en Algemene Rekenkameronderzoek
- Bijlage 9. Presentatie Noordelijke Rekenkamer, 02 juni 2025

✿ **Voorgesteld besluit**

1. Kennis te nemen van de rapporten en documenten van de onderzoeken naar het toezicht op de energiebesparingsplicht.
2. De in de brief aangegeven aanbevelingen over te nemen:
 1. Geef energietoezicht een hogere en blijvende prioriteit, stem de mate van toezicht af op de doelstellingen voor de energiebesparingsplicht en maak afspraken over structurele bekostiging van energietoezicht bij zowel reguliere als majeure risicobedrijven.
 2. Vraag aan de ODG om aan de gemeenteraden informatie te verstrekken over de opvolging van de uitgevoerde toezichtsactiviteiten. Maak daarmee inzichtelijk in hoeverre deze activiteiten ertoe leiden dat bedrijven/instellingen de geconstateerde overtredingen oplossen en maak inzichtelijk hoeveel energiebesparing en CO₂-reductie dat oplevert.
 3. Zorg voor inzicht in de effecten van het energietoezicht en in de factoren die bedrijven en instellingen remmen in de naleving van de energiebesparingsplicht.
3. Het college te verzoeken uitvoering te geven aan de aanbevelingen, daarbij zal het door het college gegeven bestuurlijk advies/reactie worden betrokken.

✿ **Inleiding**

De Rekenkamer heeft, samen met 96 andere gemeenten en 12 provinciën, het afgelopen jaar meegedaan met een Doe-mee-onderzoek naar het toezicht op en de handhaving van de energiebesparingsplicht en informatieplicht energiebesparing bij bedrijven en instellingen onder gemeentelijk en provinciaal toezicht. De Algemene Rekenkamer heeft, parallel hieraan, onderzoek gedaan naar de totstandkoming, bekostiging en uitvoering van dit beleid op Rijksniveau.

De hoofdvraag van het doe-mee-onderzoek was: *"Welke inspanningen plegen gemeenten en provincies bij het toezicht en de handhaving van de energiebesparings-plicht en de informatieplicht energiebesparing en wat zijn daarvan de resultaten?"*

Het onderzoek geeft u inzicht over de mogelijkheden om te sturen op beide plichten. Het levert ook een bijdrage aan een nationaal onderzoek van de Algemene Rekenkamer. Door de samenwerking tussen het Doe-mee-onderzoek en het onderzoek van de Algemene Rekenkamer zijn beide onderzoeken versterkt.

In de aanbestedingsbrief gaat de Rekenkamer van de gemeente Westerkwartier in op de aanleiding en vraagstelling van de onderzoeken. Ook bieden zij u een overzicht van de conclusies en aanbevelingen aan. Op grond van de gemaakt afspraken leidt de griffier het rapport door naar de raad. Op één punt wijkt het proces af van de wijze die u gewend bent. De Noordelijke Rekenkamer heeft maandagavond 2 juni 2025 de rapporten aan de betrokken gemeenteraden en staten gepresenteerd en toegelicht in de raadszaal te Zuidhorn. De Rekenkamer heeft dit rapport via de LIS vertrekt en ruimte gegeven voor het stellen van schriftelijke vragen. Uiteraard is de raad ook in de gelegenheid voorafgaand aan het raadsoverleg vragen te stellen over het rapport via het instrument 'technische vragen' en is er gelegenheid om vragen te stellen tijdens het raadsoverleg op 1 oktober a.s.

✿ **Financiële aspecten**

De Rekenkamer voert haar onderzoeken uit binnen de beschikbare middelen.

De griffier van Westerkwartier,

O.E. de Vries

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Westerkwartier,

Gelezen de aanbestedingsbrief en het onderzoeksrapport van de Rekenkamer over toezicht op de energiebesparingsplicht en het voorstel van de griffier,

Besluit:

1. Kennis te nemen van de rapporten en documenten van de onderzoeken naar het toezicht op de energiebesparingsplicht.
2. De in de brief aangegeven aanbevelingen over te nemen:
 1. Geef energietoezicht een hogere en blijvende prioriteit, stem de mate van toezicht af op de doelstellingen voor de energiebesparingsplicht en maak afspraken over structurele bekostiging van energietoezicht bij zowel reguliere als majeure risicobedrijven.
 2. Vraag aan de ODG om aan de gemeenteraden informatie te verstrekken over de opvolging van de uitgevoerde toezichtsactiviteiten. Maak daarmee inzichtelijk in hoeverre deze activiteiten ertoe leiden dat bedrijven/instellingen de geconstateerde overtredingen oplossen en maak inzichtelijk hoeveel energiebesparing en CO₂-reductie dat oplevert.
 3. Zorg voor inzicht in de effecten van het energietoezicht en in de factoren die bedrijven en instellingen remmen in de naleving van de energiebesparingsplicht.
3. Het college te verzoeken uitvoering te geven aan de aanbevelingen, daarbij zal het door het college gegeven bestuurlijk advies/reactie worden betrokken.

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad van de gemeente Westerkwartier,
d.d. 15 oktober 2025

A. van der Tuuk
Voorzitter

O.E. de Vries
Griffier